

Weer eens minder taaluren op school?

Wat zijn de gevolgen voor het vak Frans, voor de leerlingen en voor de leraren?

Tot onze ontsteltenis hebben wij moeten vaststellen dat het urenpakket Frans in de tweede graad ASO geslonken is. Hoe komt het? De reductie van het aantal studierichtingen heeft in de tweede graad ASO tot gevolg dat de moderne talen en wiskunde verdwijnen: die vakken behoren nu tot de basisvorming en bepalen niet meer de specificiteit van een studierichting.

Even een kijkje nemen in de lessentabellen die de netten (koepels) voorstellen: zoals u ziet, behoudt men niet het aantal lessen Frans dat men voor september 2002 organiseerde.

Tweede graad ASO: vóór 1 september 2002

	Grieks-Latijn Grieks-Wisk. Latijn-Wisk.	Economie- Wiskunde	Economie-Moderne talen Latijn-Moderne talen Menswetenschappen-Mod. talen Moderne talen-Wiskunde
VVKSO	3-3 u/w	4-4 u/w	5-4 u/w
OVSG	3-3 u/w	3-3 u/w	4-4 u/w
Gemeenschapsond.	3-3 u/w	3-3 u/w	4-4 u/w

Tweede graad ASO: **na** 1 september 2002 ten gevolge van de reductie van de studierichtingen

	Grieks-Latijn Grieks Latijn	Wetenschappen Economie Humane wetenschappen
VVKSO	3-3 u/w	4-4 u/w
OVSG	3-3 u/w	3-3 u/w
Gemeenschapsond.	3-3 u/w	3-3 u/w

Uit de tabellen blijkt dat het uur eigen aan de studierichtingen met moderne talen veel-er gebruikt werd als een extraatje, dat men blijkbaar niet echt noodzakelijk vond om de leerplannen te realiseren. Wellicht was men er zich op het ogenblik van het opstellen van de lessentabellen nog niet van bewust dat de vakgebonden eindtermen voor de vreemde talen (Frans en Engels- 2de graad ASO) een stuk zwaarder en veeleisender zijn dan de leerplandoelstellingen van voorheen.

De vakgebonden eindtermen sluiten nauw aan bij het Europese referentiekader en de erbijhorende niveaus, waarbij leerlingen worden geacht zelfstandig taaltaken uit te voeren, strategieën en attitudes te ontwikkelen. Dat was voor de eerste graad ook al het geval maar op een veel lager beheersingsniveau. In die vakgebonden eindtermen staan geen grammatica-items of woordenschatlijsten vermeld, maar dit betekent niet dat ze niet worden uitgelegd en aangeleerd. Voor Frans is de tweede graad complexer en vraagt meer inspanningen van de leerlingen dan het Engels. Om de vakgebonden eindtermen te realiseren zullen de leerlingen grammatica, lexicon en culturele componenten moeten integreren tot zelfstandig uit te voeren vaardigheden. **Dit betekent ook veel interactie, veel oefenmomenten, voldoende evaluatie en spreektijd.**

Met het OVLF¹ hebben we stappen ondernomen om de netten, de inspectie, een parlements lid uit de onderwijscommissie, ja zelfs de minister attent te maken op de moeilijke situatie waarin we verzeild geraken. Gelukkig hebben een aantal leraren ook op schoolniveau reeds gereageerd en hebben bepaalde scholen vanuit hun complementaire uren het vak Frans ondersteund. Dat is positief. Ook vanuit de media en de arbeidssector is er belangstelling. Met het OVLF hebben we duidelijk gesteld dat het niet de bedoeling is om een polemiek te creëren. Uit reacties op onze brieven en e-mails is gebleken dat men gevoelig is voor onze argumenten. Er is zeker een wil om bij te sturen... Maar ondertussen zullen vanaf 1 september 2002 de leraren de eindtermen én het leerplan 2de graad moeten waarmaken met hun leerlingen. Een niet te onderschatten opdracht! De nieuwe lessentabel betekent immers 20% tot 25% minder tijd om meer te leren en om veel meer te kunnen.

Voor de tweede graad hopen we toch nog op bijsturing in de toekomst. Onze aandacht gaat nu naar de derde graad ASO van het secundair onderwijs, waar we over twee schooljaren opnieuw studierichtingen hebben met de moderne talen en met dit keer specifieke eindtermen. Het is belangrijk dat de leraren zich nu reeds voldoende laten informeren en hun stem laten horen binnen hun net en school. Wij wensen in ieder geval ten alle prijze een verdere afbouw van het urenpakket Frans te verhinderen.

De hele problematiek heeft het OVLF gemobiliseerd. We investeren immers veel energie in het organiseren van nascholing, in het uitgeven van vakbladen, maar we zullen wellicht ook een stuk alerter moeten zijn voor de beslissingen van de verschillende beleidsniveaus. Als puntje bij paaltje komt, is het daar dat men de voorwaarden (al dan niet) creëert voor kwaliteitsvol onderwijs Frans.

Maar ook voor het TSO moeten we aan de alarmbel trekken. Het zijn voornamelijk de hogescholen die het gebrek aan basiskennis Frans van hun studenten aanklaarten (velen komen namelijk uit het TSO!). Wat moeilijk anders kan, gezien het aantal uren Frans dat sommige TSO- studierichtingen toebedeeld krijgen...

We rekenen in ieder geval ook op uw inzet op uw eigen school om het vak Frans te laten ondersteunen.² Graag ook uw reactie! Bent u bereid ons te steunen, samen met ons deel te nemen aan eventuele initiatieven? Uw getuigenis op papier te "spuwen" en te laten verschijnen in één van onze tijdschriften? Stuur ons een mail! Of een brief...

Namens het OVLF
Claudine De Rockere
Lector Lerarenopleiding Hogeschool Gent, ondervoorzitster BVLFF

¹ Het initiatief gaat uit van het OVLFF of Overlegcomité Leraren Frans (BVLFF - VORRUG - VLR – Centrum voor Didactiek-Antwerpen - DiWeF/LUC)

² Om u te inspireren bieden we een aantal argumenten aan:

“- De eindtermen 2de graad + vakgebonden eindtermen ASO 2de graad kunnen moeilijk bereikt worden in 3 u/week... Dit is **te weinig** om een productieve taalvaardigheid te verwezenlijken, des te meer omdat het Frans geen gemakkelijke taal is en voor allerlei redenen als moeilijker wordt ervaren dan het Engels.

-De roep naar een behoorlijke taalvaardigheid (en niet alleen voor het Frans) klinkt steeds luider zowel in de bedrijfsweld als op Europees vlak waar het referentiekader toch duidelijke kwaliteitseisen stelt.

- Waar is het gelijke kansenbeleid dat met zoveel trommels en trompetten aangekondigd wordt? Het kan toch niet dat alleen kinderen van kapitaalkrachtige ouders, die extra taalstages of bijlessen kunnen bekostigen, nog over een parate talenkennis zullen beschikken?

- De kennismaking met de Franstalige cultuur en multiculturele leefwereld biedt daarenboven veel mogelijkheden om uw humaan, zeer waardevol pedagogisch project te realiseren.”